

اُستادانه

محتوای خوب از ما، نهره خوب برای شما

خلاصه کتاب آنچه گذشت - تاریخ تحلیلی پرسش محور

نگارش جمعی از نویسندگان

دوست عزیزم، خریدار محترم و خواننده گرامی

از اینکه این فایل رو خریداری کردی و داری ازش استفاده میکنی متشکرم، اما اگه بدون اینکه فایل رو خریداری کنی داری ازش استفاده میکنی اینو بدون که اُستادانه برای این فایل خیلی زحمت کشیده و اونو به صورت اختصاصی تولید کرده نه مثل خیلی از سایتها از دیگران کپی کنه برای همین اصلاً راضی نیست ازش استفاده کنی!

اگه دوست داری ازش استفاده کنی همین الان به سایت اُستادانه به آدرسی زیر برو و مبلغش رو پرداخت کن و با خیال راحت ازش استفاده کن، کافیه اسم فایل رو داخل سایت سرچ کنی و اونو بخری

www.OSTADANEH.com

توجه توجه

فهرست:

- ۱- واقعا چرا به تاریخ و سخنان پیامبر و سیره امامان اعتماد کنیم وقتی احتمال جعل و تحریف در آنها وجود دارد؟.....۳
- ۲- با گذشت بیش از هزار و چهارصد سال از صدر اسلام، از کجا معلوم که تاریخ اسلام تحریف نشده باشد؟.....۴
- ۳- حالا مثلاً اگر تاریخ زندگی پیامبر و ائمه را نخوانیم چه می‌شود؟.....۶
- ۴- راستی پیامبر خودشان قبل از بعثت چه دینی داشتند؟.....۸
- ۵- پیامبر برای چه می‌جنگید؟ چرا در قرآن اینهمه آیه درباره جنگ آمده است؟.....۹
- ۶- واقعا چرا پس از ظهور اسلام هم برده داری بوده و کنیزان جایگاه پایینی داشته اند؟ سبب اینها چه بوده است؟..۱۰
- ۷- اگر برده‌داری بد است پس چرا خود پیامبر و امامان هم کنیز و غلام داشتند؟.....۱۱
- ۸- اگر اسارت بد است پس پیامبر در جنگ هایش با چه انگیزه ای اسیر می‌گرفت؟.....۱۲
- ۹- واقعا پیامبر دستور دادند که مردان پیمان شکن یهودی را بکشند و زنانشان را به اسارت بگیرند؟.....۱۳
- ۱۰- آیا واقعا پیامبر که در مهربانی معروف است قصد داشت با حمله به کاروان ابوسفیان اموالشان را صاحب شود و با این حمله سبب رخ دادن جنگ بدر شود؟.....۱۴
- ۱۱- آیا قرآن در زمان خود پیامبر جمع آوری شده؟ آیات قرآن با چه ترتیبی کنار هم قرار گرفته اند؟.....۱۵
- ۱۲- چرا پیامبر این همه ازدواج داشته اند؟ مگر قرآن بیش از چهار زن داشتن را ممنوع نکرده‌است؟.....۱۷
- ۱۳- آیا واقعا پیامبر در زمان خردسالی عایشه با او ازدواج کرد؟.....۱۹
- ۱۴- پیامبر و امامان با زنان بی‌حجاب چطور رفتار می‌کردند؟.....۲۰
- ۱۵- آیا اینکه همسران پیامبر بعد از پیامبر اجازه ازدواج نداشتند نوعی ظلم در حق آنان نبوده است؟.....۲۱
- ۱۶- آیا پیامبر نمی‌توانستند جانشینی امام علی بعد از خودشان را با صراحت بیشتری اعلام کنند تا همه بپذیرند و دودستگی ایجاد نشود؟.....۲۲

- پرسش ۱۷_ اصلا چطور ممکن است این همه آدم یعنی بیش از صد هزار نفر در واقعه غدیر حاضر بوده باشند اما در هنگام غصب خلافت سکوت کنند؟..... ۲۴
- پرسش ۱۸_ یعنی حضرت علی نمی‌توانست با حضور در سقیفه مانع انحراف در جامعه شود؟..... ۲۵
- پرسش ۱۹_ چه چیزی باعث اختلاف بین خلفای سه گانه و امام علی شده بود؟..... ۲۶
- پرسش ۲۰_ اگر واقعا خلفا حق جانشینی علی را غصب کردند پس چرا ایشان به خلفا کمک می‌کردند و مشورت می‌دادند؟ ۲۷
- پرسش ۲۱_ آیا ازدواج ام کلثوم دختر امام علی با عمر بن خطاب واقعیت دارد؟..... ۲۸
- پرسش ۲۲_ آیا واقعا تاریخ پادشاهان ایران قبل از اسلام دچار فساد گسترده بوده است؟..... ۲۹
- پرسش ۲۳_ ایران قبل از اسلام بهتر بوده یا بعد از اسلام:..... ۳۰
- پرسش ۲۴_ چرا باید تاریخ اسلام و عربستان را بدانیم؟..... ۳۲
- پرسش ۲۵_ آیا واقعا پیامبر به ایران حمله کرد؟..... ۳۳
- پرسش ۲۶_ امام علی در حمله چه نقشی داشت؟..... ۳۴
- پرسش ۲۷_ آیا این راست است که حسنین در جنگ ایران حضور داشتند و با خلفا همکاری کردند؟..... ۳۵
- پرسش ۲۸_ آیا به اجبار جزیه گرفتن اسلام از غیر مسلمانان اهل کتاب، رفتاری انسانی است؟..... ۳۶
- پرسش ۲۹_ آیا اسلام زوری وارد ایران شد و ایرانیان به زور شمشیر مسلمان شدند؟..... ۳۷
- پرسش ۳۰_ با وجود آن همه سفارش پی در پی پیامبر درباره اهل بیت آیا مردم از آنها روی گرداندند و پیروی نکردند؟..... ۳۸
- پرسش ۳۱_ آیا مستندات کافی در مورد شهادت حضرت زهرا وجود دارد؟ اگر مستندات کافی هست پس چرا اهل سنت آن را قبول ندارند؟..... ۳۹
- پرسش ۳۲_ چرا حضرت فاطمه بعد از پدرشان این قدر پیوسته می‌گریستند به طوری که همسایه‌ها اذیت شدند و چرا از خدا طلب مرگ کردند؟..... ۴۰
- پرسش ۳۳_ مگر امام علی در خانه نبودند که حضرت زهرا پشت در آمدند و همین امر سبب مجروح شدن و در نهایت شهادت ایشان شد؟..... ۴۱
- پرسش ۳۴_ چرا امام حسن با کسی ازدواج کرد که بعداً همان شخص ایشان را به شهادت رساند؟..... ۴۲
- پرسش ۳۵_ چرا رفتار سیاسی امام حسن با رفتار امام حسین اینقدر تفاوت داشت؟..... ۴۳
- پرسش ۳۶_ چرا امام حسین خانواده‌شان را با خود به کربلا بردند؟..... ۴۴
- پرسش ۳۷_ اگر سپاه امام حسین آب در اختیار نداشتند، پس چگونه غسل کردند؟ و اگر چاه کنند پس چرا تشنه ماندند؟..... ۴۵
- پرسش ۳۸_ چرا امام حسین طفل شش ماهه را به میدان جنگ بردند در صورتی که دشمنان ایشان بویی از انسانیت نبرده بودند؟..... ۴۶
- پرسش ۳۹_ فلسفه بزرگداشت هر ساله قیام امام حسین و عزاداری برای ایشان و پیاده روی اربعین چیست؟..... ۴۷
- پرسش ۴۰_ چرا در بین امت اسلامی این همه فرقه‌های مختلف به وجود آمده است؟..... ۴۸
- پرسش ۴۱_ چرا تعداد امام زاده‌ها در ایران حتی از تعداد ایشان در عربستان هم بیشتر است؟ و چرا تعدادشان رو به افزایش است؟..... ۴۹

پرسش ۱- واقعا چرا به تاریخ و سخنان پیامبر و سیره امامان اعتماد کنیم وقتی احتمال جعل و تحریف در آنها وجود دارد؟

پاسخ: بعضی به دلیل تعصبات مذهبی و قومی، تهدید و تطمیع از طرف حکومت ها و عده ای نیز از روی اشتباه گزارش هایی جعل کرده اند اما این به معنای بن بست در شناسایی و تشخیص صحیح از جعلی نیست. در اینجا به متخصص علم تاریخ با ابزارهای علمی که در طول تحصیل، تدریس، پژوهش و مطالعه به آنها دست یافته است تا اندازه زیادی توان تشخیص و جداکردن گزارش های صحیح و درست از جعلیات وجود دارد.

ابزارها:

علم های رجال، درایه، ادبیات عرب، باخبر بودن از تواتر و پیوستگی تاریخ، تسلط در شناخت دوره ها و دانش ها و شخصیت ها و حوادث معروف و مهم تاریخی و سنجش با معیار عقل.

علم رجال:

علمی است برای شناسایی رجال راویان. کسی که این علم را می داند اگر روایتی از طرف افراد ضعیف و غیرمعتبر نقل شده باشد، آنها را می شناسد و آن گزارش را با تردید مطالعه می کند. در تاریخ اسلام افراد روایت گر افسانه ساز و دروغ پرداز بسیار وجود دارد اما تاریخ شناس هیچگاه به روایت آنان اهمیت نمی دهد.

علم ادبیات عرب:

هر زبانی نکات ادبی ویژه خود را دارد و معمولا در ترجمه اینگونه ویژگی ها منتقل نمی شود. یکی از ضرورت های استفاده از منابع تخصصی کهن آگاهی کامل درباره قوانین ادبیات عربی است زیرا منابع تفسیری، حدیثی و تاریخی کهن اسلام بیشتر به زبان عربی است. آشنایی با این زبان در تشخیص نقش اساسی دارد.

باخبر بودن از تواتر و پیوستگی تاریخی و روایت ها:

هنگامی که گروهی از راویان و نویسندگان که دروغ گفتن همه آنان ممکن نیست، مطلبی را روایت می کنند، احتمال وقوع آن گزارش قوی می شود.

شناخت کافی نسبت به دوره ها، دانش ها و شخصیت ها و حوادث معروف تاریخی:

گاهی با سنجش ساده عقلی می توان گزارش غلط را تشخیص داد. کسی که شناخت تاریخی مختصری داشته باشد بهتر می تواند در این زمینه فعالیت کند.

چکیده سخن:

این امر که در گزارش های تاریخی دروغ پردازی و جعلیات زیاد است صحیح اما کارشناس تاریخ با ابزارهای علمی تا اندازه ای می تواند گزارش صحیح را از جعلی تشخیص بدهد؛ بنابراین مانند همه علوم باید به سراغ کارشناس و متخصص آن برویم. این بدان معنی نیست که کارشناس اشتباه نمی کند چرا که در همه علوم اشتباه رخ می دهد.

پرسش ۲- با گذشت بیش از هزار و چهارصد سال از صدر اسلام، از کجا معلوم که تاریخ اسلام تحریف نشده باشد؟

پاسخ: امروزه با اینکه از رسانه های پیشرفته و امکان فیلم برداری از سخنرانی و رفتار افراد برخورداریم بازهم امکان تحریف و جعل در سطح وسیعی وجود دارد. بدیهی است که احتمال جعل و تحریف در رخدادهای هزار و چهارصد سال پیش بیشتر باشد.

در بیشتر شاخه های علمی احتمال اشتباه وجود دارد و قابل انکار نیست اما اشتباه مانع از مراجعه به آن علوم نمی شود. در زمینه تاریخ نیز به همین شکل است. نه نگاهی افراطی و همراه با زیاده روی به تاریخ داشته باشیم و تمام داده های تاریخی را غیرقابل خدشه بدانیم و بپذیریم و نه نسبت به همه آنها مشکوک باشیم. شیوه صحیح آن است که هر موضوع تاریخی را با نگاهی علمی و منتقدانه بررسی کنیم و در صورت کافی بودن دلایل آن را بپذیریم و در غیر این صورت با نگاهی تردید آمیز بنگریم.

با این حال مسئله طوری نیست که آیندگان از پذیرش تاریخ به کلی و به صورت کامل مایوس شوند و از اساس نتوانند به آن اعتماد کنند بلکه روش های علمی برای جداسازی گزارش صحیح از جعلی وجود دارد. براین اساس با نوعی استنباط و برداشت ظریف و علمی، می تواند درستی یا نادرستی برخی روایات و خبرها را در محک و سنج نقد و پژوهش قرار دهد و نتیجه گیری کند.

روش های تشخیص گزارش های اصلی از جعلی:

۱- گزارش سندی: بررسی سندی با اشراف کامل نسبت به علم رجال حاصل می شود. علم رجال عهده دار بیان ویژگی های مثبت و منفی راویان احادیث و گزارش است.

کسی که علم رجال بداند، تشخیص بخشی از گزارش های صحیح از جعلی برایش آسان است اما کسی که به چنین علمی مسلط نیست یا گرفتار افراط می شود یا راه کوتاهی پیش می گیرد. تفریطیان به تمام تاریخ شک کرده و افراطیان همه گزارش ها را وحی مسلم فرض می کنند.

۲- بررسی محتوایی: گاهی سند روایت یا گزارش صحیح است اما محتوای آن مشکل دارد. بررسی محتوایی در فهم و اعتبار سنگی روایت ها و گزارش های تاریخی کمک شایانی می کند.

۳- نشانه ها و گواهی های اعتمادبخش: برخی از رویدادهای تاریخی از تواتر و پیوستگی شهرت و نشانه ها و گواهی ها برخوردار است که اعتماد انسان به آنها را آسان می کند.

چکیده سخن:

بنابراین شناسایی وقایع گذشته که در پرتو متون منعکس اند و به دست ما می رسند، مستلزم رعایت یک روش ویژه است؛ روش بررسی و مطالعه اسناد، نقد سند، نقد مورخ و دو رشته در علوم اسلامی به نام درایه الحدیث و علم رجال وجود دارد که مورخان می توانند از آن استفاده کنند. اعتبار و قابل اعتنا بودن تاریخ از نظر علمی مسئله ای است که شکی در آن وجود ندارد و اهمیت تاریخ نیز قابل انکار نیست.

در خصوص حجت بودن گزاره های تاریخی و صحت و سقم آنها دیدگاه های متفاوتی بیان شده است. دیدگاه افراطی، تفریطی، اعتدالی و عقلانی.

دیدگاه افراطی: هرآنچه در تاریخ آمده است صاحب اعتبار و حجت است.

دیدگاه تفریطی: اعتبار و حجت بودن تاریخ و داده های تاریخی به طور کامل زد می شوند.

دیدگاه اعتدالی و عقلانی: نه چشم بسته همه گزارش های تاریخی را قبول می کند و نه با شک غیرعقلانه همه را کنار می گذارد بلکه با روش علمی می توان بسیاری از گزارش ها را شناسایی کرد و به حقیقت پی برد.

پرسش ۳_ حالا مثلاً اگر تاریخ زندگی پیامبر و ائمه را نخوانیم چه می‌شود؟

پاسخ: در مطالعه تاریخ اسلام و نیز دیگر درس‌های معارفی، به اندازه رفع پرسش‌ها و نیازهای معمولی و نیوفتادن در دام کسانی که تاریخ را وارونه جلوه می‌دهند ضروری است. ضرورتی که در عصر حاضر بیش از پیش دیده می‌شود.

انسان‌ها در زندگی‌شان چه نیازی به الگو دارند؟

خداوند تبارک و تعالی برای رسیدن انسان‌ها به کمال، اشخاصی را به عنوان الگو و اسوه معرفی کرده است:

لقد کان لکم فی رسول الله اسوه حسنه لمن کان یرجو الله و الیوم الآخر و ذکر الله کثیرا.

خدا نیز برای انسان سرمشق‌هایی مشخص کرده که با نگاه دقیق به زندگی آنها بتوانند به بهتر زیستن در دنیا و آخرت برسند.

برای آشنایی با گفتار و رفتار معصومان باید به قرآن، کتاب‌های احادیث و آثار تاریخی مراجعه کرد. در قرآن آیاتی است که سیره پیامبر و اهل بیت را حمایت می‌کند:

فبما رحمہ من الله لنت لہم ولو کنت فظا غلیظ القلب لانفضوا من حولک.

و یطعمون الطعام علی حبه مسکینا و یتیمنا و اسیرا انما نطعمکم لوجه الله لا نرید منکم جزاء و لا شکورا.

بر همین اساس منابع تاریخی از مهمترین آثاری هستند که ویژگی‌های معصومین را برای ما بازگو می‌کنند و الگویی برای رسیدن به حیاتی مطلوب هستند.

عبرت گیری:

یکی از دلایل مطالعه تاریخ و سیره عبرت‌گیری است و این عنوان با الگو قرار دادن متفاوت است زیرا الگو گرفتن از شخصیت‌های مثبت صورت می‌پذیرد ولی عبرت گرفتن از شخصیت‌های منفی و حتی رویدادها:

فاعتبروا یا اولی الابصار.

قل سیروا فی الارض ثم انظروا کیف کان عاقبہ المکذبین.

خواندن تاریخ و سیره معصومان علاوه بر الگو‌گیری عبرت‌گیری را هم در پی دارد برا همانگونه که از مطالعه رفتار ائمه اطهار الگو می‌گیریم، در هنگام مطالعه نیز بی‌تردید به افرادی برمی‌خوریم که برای ما درس عبرت آمیز دارند.

آمادگی در برابر هجوم شبهات تاریخی اسلام ستیزان:

امروزه با توجه به فعالیت‌های اسلام ستیزان در مباحث تاریخی، آمادگی در مقابل شبهات تاریخی نیز از اهمیت زیادی برخوردار است که در فضای مجازی و حقیقی به صورت وسیعی منتشر می‌شود.

چکیده سخن:

منظور از مطالعه تاریخ و گنجاندن درس های تاریخی در رشته هایی غیر از رشته تاریخ، به معنای تخصصی آن نیست بلکه برای بهره‌مندی از تاریخ دست کم به اندازه رفع نیاز است.

عبرت گیری از تاریخ و مطالعه آن برای ساختن آینده خود و جامعه خود، الگو گیری از شخصیت های اسوه برای سیر به سوی تکامل و پیشرفت و سعادت و نیز مقابله با ترفندهای دشمنان اسلام که از روی دشمنی به شبهه های تاریخی می‌پردازند، از موارد ضرورت مطالعه تاریخ به شمار می‌روند.

پرسش ۴_ راستی پیامبر خودشان قبل از بعثت چه دینی داشتند؟

پاسخ: سه احتمال: دین حنیف، مسیحیت و اسلام.

دین یهودیت با آغاز پیامبری حضرت عیسی نسخ شد و ایشان با آوردن دین مسیحیت پایان شریعت موسی را اعلام کردند. دین مسیحیت آخرین دینی است که خدا پیش از اسلام فرستاده است. بر این اساس اولین احتمال در مورد دین حضرت محمد مسیحیت است. این احتمال با اما و اگرهایی روبرو است زیرا دین اصلی حضرت مسیح که نسبت به باقی دین ها در درجه بالاتری قرار داشته، در زمان حضرت محمد وجود نداشته است زیرا تحریف شده بود. دین حضرت ابراهیم را نیز به سمت انحراف کشاندند و مناسک ابراهیمی را با جاهلیت آمیختند اما این دین پاک به صورت سینه سینه از اجداد پیامبر به صورت تحریف نشده به آن حضرت رسید. بنابراین درجه تکمیل دین مسیحیت در عصر پیامبر کمتر از دین حنفی بود زیرا دین اصلی مسیحیت در اختیار نبود. مسئله دیگر جهانی نبودن دین مسیحیت است.

نظریه پیروی پیامبر از دین حضرت ابراهیم مبتنی بر برخی آیات قرآن کریم است:

ثم اوحینا الیک ان اتبع مله ابراهیم حنیفا و ما کان من المشرکین.

قل اننی هدانی ربی الی صراط مستقیم دینا قیما مله ابراهیم حنیفا و ما کان من المشرکین.

اما پیروی از دین حنیف نیز با اشکالاتی مواجه است چراکه آیات فوق پس از بعثت نازل شده و ناظر به دین حضرت در دوره پیش از بعثت نیست ممکن است منظور از پیروی از ابراهیم، پیروی در مسیری باشد که از حضرت مانده نه در جزء جزء شریعت.

بنابراین احتمال اینکه دین حضرت محمد تا پیش از بعثت عمل به تکلیف بر اساس وحی باشد، تقویت می شود. همانگونه که طبق آیه قرآن کریم به حضرت عیسی در کودکی کتابی داده شد، حضرت محمد نیز از همان اوایل زندگی با عالم وحی در ارتباط بود و در چهل سالگی مبعوث شد تا دین خود را به همگان اعلام کند.

چکیده سخن:

حضرت محمد پیش از بعثت نه به دین حضرت ابراهیم بود و نه به دین حضرت موسی و نه به دین حضرت عیسی بلکه تکلیف خاص خودشان را داشتند و فرشتگان اعمال عبادی و رفتارهای دینی را از طریق وحی به ایشان رسانده اند.

پرسش ۵- پیامبر برای چه می‌جنگید؟ چرا در قرآن اینهمه آیه درباره جنگ آمده است؟

پاسخ: جنگ در نگاه اول ناپسند به نظر می‌رسد زیرا اهرمی برای پیشبرد اهداف ظالمانه بوده است. نمی‌توان تمام گونه‌ها و نمونه‌های جنگ را ناپسند دانست. اسلام برای دفاع، حمایت از مظلومان و ستمدیدگان و مقابله با فتنه‌ها، جنگ را با شرایطی که راهی جز آن نباشد ناپسند نمی‌داند و به عنوان آخرین چاره آن را پذیرفته است. قتال یا دفاع آخرین وسیله و راه در اسلام برای مقابله با دشمن است و اسلام وقتی به آن متوسل می‌شود که راه‌های دیگر به نتیجه نرسد.

در اینکه در اسلام جهاد ابتدایی یا همان جهاد تهاجمی تشریح شده و در شرع آمده بحثی نیست اما روی دادن جهاد ابتدایی در نبردهای عصر رسالت بر فرض مجاز شمردن آن نیاز به بررسی دارد. بسیاری از آیات قرآن به جنبه دفاعی بودن جهاد در اسلام اشاره دارد. اما آیاتی نیز هستند که جهاد ابتدایی و تهاجمی را مجاز شمرده‌اند از این جمله می‌توان به جهاد رهایی بخش، جنگ با دشمنان تا برطرف شدن فتنه در بعضی آیات اشاره کرد. به گفته بیشتر فقیهان شیعی، حضور امام معصوم و اجازه دادن ایشان در جهاد ابتدایی لازم است.

نبردهای پیامبر:

الف) نبردهای دفاعی: همانند غزوه‌های احد و خندق و همچنین سریه‌های فراوان که در این غزوه‌ها یعنی جنگ‌هایی که با حضور خود پیامبر صورت می‌گرفت و سریه‌ها یعنی جنگ‌هایی که پیامبر در آن حضور نداشتند، ابتدا دشمن دشمن حمله کرد و در برخی از آنها مدینه محاصره شد و در معرض اشغال قرار گرفت.

ب) نبردهای انتقام جویانه: به معنای آنکه دشمن کشتار یا ستمی در حق مسلمانان کرده و مسلمانان در صدد تلافی برآمده‌اند مانند جنگ بدر به تلافی بیش از ده سال ظلم مشرکان.

ج) نبردهای پیشگیرانه: همانند جنگ خیبر. در چنین جنگ‌هایی دشمن در صدد فراهم آوردن نیرو و حمله به مسلمان برآمده بود که اگر این حمله‌ها انجام می‌شد، مهار آن غیر ممکن یا دشوار بود.

چکیده سخن: فلسفه جنگ‌های پیامبر ایجاد صلح و امنیت است با نجات جامعه و دیگر مردمان از دست افرادی که تنها زور و قدرت برای مهار آنها کارایی دارد. فراوانی آیات جنگ در قرآن نیز به همین دلیل است زیرا قرآن در نقش قانون اساسی بشریت، تک بعدی نبوده و از سمت و سوهای مختلف رفتارها و باید و نباید‌های فردی و اجتماعی را تشریح و قانونگذاری کرده است.

پرسش ۶- واقعا چرا پس از ظهور اسلام هم برده داری بوده و کنیزان جایگاه پایینی داشته اند؟ سبب اینها چه بوده است؟

پاسخ: اسلام دین عدالت است و در آیات مختلف قرآن بر این مهم تاکید شده است و بین انسان ها فرقی نمی گذارد بلکه تقوا را ملاک برتری افراد نسبت به یکدیگر می داند.

وجود احکام متفاوت درباره یک گروه نسبت به گروه دیگر نیز گاهی در اسلام دیده می شود که به ظرفیت و ویژگی های افراد برمی گردد نه برتری در نوع انسانی.

برده داری در دنیای پیش از رسالت در ایران باستان، یهودیت، مسیحیت و ... رایج بوده و انسان ها به دو دسته آزاد و برده تقسیم می شدند. اسلام نمی توانست به صورت بخشنامه ای این معضل را در اجتماع از بین ببرد به همین دلیل با قانونگذاری درباره برده داری و برنامه های تدریجی به سوی حذف این پدیده گام برداشت. اسلام قوانینی وضع کرد که معضل برده داری حل شود. در این قانون ها ده مسیر برای آزادی برده ها در نظر گرفته شد برای مثال افراد روزه خوار و افراد عمل کننده برخلاف نذر خود، هر یک باید به صورت جداگانه یک بنده آزاد می کردند. سخنان فراوانی از بزرگان دین درباره خوش رفتاری با برده ها روایت شده است. اسلام تمام راه های ورود انسان های آزاد به دنیای برده داری را بسته و تنها یک راه باقی گذاشت آن هم مخصوص مشرکانی بود که در جنگ با مسلمانان اسیر شوند. این راه نیز علاوه بر بازدارندگی از حمله دشمن، سودهای فراوانی داشت. قرآن کریم یکی از هزینه کرد های زکات را آزادی برده اعلام کرده است:

انما الصدقات للفقراء والمساكين والعاملین علیها و المولفه قلوبهم و فی الرقاب والغارمین و فی سبیل الله وابن السبیل فریضه من الله و الله علیهم حکیم. بنابراین اسلام با قانین های خود به صورت تدریجی و گام به گام به مقابله با دنیای برده داری پرداخت و آموزه های بلندپایه ام باعث از بین رفتن برده داری در دنیای اسلام شد.

آیا کنیزان در اسلام جایگاه پایینی دارند؟

اسلام به هیچ وجه جایگاهی نسبتا پایین برای کنیزان در نظر نگرفت بلکه نسبت به جامعه آن زمان به بالا رفتن جایگاه کنیزان کمن شایانی کرد. اسلام به برده ها بی تفاوت نبود بلکه تا از بین رفتن برده داری آموزه هایی را تشریح و قانون گذاری کرد که گرامی داشت برده ها را در پی داشت.